
[2013-43-RE](#)

CAUSA 2013-43-RE

(Cañete Sánchez c/ Principat d'Andorra)

Aute del Tribunal Constitucional del 3-2-2014 relatiu al recurs d'empara 2013-43-RE

Número de registre 565-2013. Recurs d'empara

Aute del 3 de febrer del 2014

BOPA núm. 14, del 19 de febrer del 2014

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de novembre del 2013, per la representació processal de la Sra. Matilde Cañete Sánchez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra els autes del 18 de setembre del 2013 i del 29 d'octubre del mateix any, dictats pel Tribunal Unipersonal adscrit a la Secció Penal núm. 5, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret i del dret a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la Llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i atès que demana al Tribunal Constitucional que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs "retornant la present causa a la batlle instructora que s'ha abstingut amb la finalitat que realitzi una nova resolució que no vulneri els drets fonamentals de constant referència, resolució que haurà d'especificar el motiu (jurídic i fàctic) de la seva abstenció";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 18 de desembre del 2013;

Escoltat l'informe de la magistrada ponent, Sra. Laurence Burgorgue-Larsen;

Antecedents

Primer

El 12 d'octubre del 2012, la Sra. Matilde Cañete Sánchez va interposar una querella criminal contra el Sr. Jaume Comabella Castells, el Sr. Van Der Wal i contra persona o persones desconegudes com a presumptes autors responsables dels delictes d'estafa qualificada, frustració de procediments executius de cobrament, fallida delictiva i receptació de delictes, juntament amb la societat Inter Auto, SA, aquesta darrera en concepte de responsable civil solidari.

Segon

Com que no s'havia pres cap mesura personal contra els querellats, el 17 de setembre del 2013, aquesta part va presentar un escrit en què demanava, entre altres mesures, la presó provisional dels querellats i l'agilització del procediment, ja que continuava patint els perjudicis causats per la presumpta estafa.

Tercer

El 18 de setembre del 2013, la batlle instructora de la causa va dictar un aute mitjançant el qual acordava abstenir-se de la seva tramitació, d'acord amb les disposicions de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia.

Quart

La representació processal de la Sra. Matilde Cañete Sánchez va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra aquest aute davant la mateixa Secció d'Instrucció, per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, més concretament els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, ja que la batlle no havia motivat la causa d'abstenció que l'afectava.

Cinquè

El 29 d'octubre del 2013, la Secció d'Instrucció de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no donar lloc a l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat, per tal com de manera substancial va declarar que, d'acord amb l'article 7 del Codi de procediment penal, el batlle ha d'exposar els seus motius d'abstenció al president de la Batllia, el qual decidirà sobre la procedència de la seva admissió.

Sisè

El 14 de novembre del 2013, la representació processal de la Sra. Matilde Cañete Sánchez va interposar un recurs d'empara contra els autes del 18 de setembre del 2013 i del 29 d'octubre del mateix any, dictats pel Tribunal Unipersonal adscrit a la Secció Penal núm. 5, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, del dret a obtenir una resolució fonamentada en Dret i del dret a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Aquesta part al·lega que pel fet de guardar-se per si mateixa la raó per la qual va decidir abstenir-se, la batlle estaria vulnerant el dret de la recurrent al jutge predeterminat per la llei. Ni tan sols s'indica en quin dels supòsits de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia s'acull, però, segons el parer d'aquesta part, això tampoc hagués estat suficient, ja que s'hauria d'exposar, encara que fos molt succintament, el motiu de la seva abstenció. En definitiva, s'ha de justificar des del punt de vista legal de l'apartat de l'article esmentat i des del punt de vista fàctic.

La manca de concreció en l'aplicació de la norma jurídica aplicable, així com la fonamentació fàctica, vulneren els drets a la jurisdicció, a una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, substanciat per un tribunal predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Afegeix que aquest procediment penal s'ha endarrerit massa per altres motius, perquè a hores d'ara la batlle s'abstingui sense donar uns motius concrets.

Aquesta part considera que mereix ser informada de la causa concreta d'abstenció, si existia quan es va procedir a la designació de batlle al mes de febrer del 2013 i per què no es va procedir a aquesta abstenció amb anterioritat, i, ho ha de saber pel principi de publicitat que regeix tots els processos en relació amb l'exigibilitat d'una raonabilitat jurídica mínima en la motivació de qualsevol decisió judicial que com a tal afecta al procés i, per tant, incideix en els interessos dels justiciables.

Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que declari la vulneració dels drets esmentats i que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs "retornant la present causa a la batlle instructora que s'ha abstingut amb la finalitat que realitzi una nova resolució que no vulneri els drets fonamentals de constant referència, resolució que haurà d'especificar el motiu (jurídic i fàctic) de la seva abstenció".

Setè

El 18 de desembre del 2013, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara d'acord amb les disposicions de l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, és a dir, per la manca manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada.

En primer lloc, el Ministeri Fiscal destaca que els autes impugnats no es pronuncien sobre cap pretensió jurídica de les parts. El fet que no s'especifiqui quina de les causes establertes motiva l'abstenció de la batlle instructora, no vulnera cap dret constitucional, ja que una abstenció –que no recusació- ofereix ja, en si, les garanties necessàries pel procés degut i a un jutge imparcial.

Seguidament, com s'esmenta en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions, és el president de la Batllia qui ha de decidir en relació amb l'admissió de l'abstenció. En aquest cas, el president va resoldre favorablement i, per tant, és innecessari que la batlle precisi els motius pels quals va decidir abstenir-se, precisió no idònia, en tot cas, per l'interès jurídic de les parts.

Pel que fa a l'al·legació sobre el retard en l'abstenció, el Ministeri Fiscal destaca que cal tenir en compte la baixa d'una durada de 3 mesos d'aquesta batlle instructora.

Fonament jurídic únic

Aquest recurs d'empara té per objecte impugnar, sobre la base de l'article 10 de la Constitució, l'aute del 18 de setembre del 2013 mitjançant el qual la batlle d'instrucció en aquesta causa es va abstenir. Efectivament, atesos els diferents supòsits, establerts, tant a l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia, com a l'article 7.1 del Codi de procediment penal, aquesta batlle va constatar que no estava en mesura de jutjar serenament l'assumpte.

La recurrent al·lega el fet que l'aute d'abstenció esmentat no havia indicat els motius d'aquesta abstenció; aquesta manca de motivació de l'abstenció hauria ocasionat la vulneració de l'article 10 de la Constitució. El mateix hauria succeït, el 27 de febrer del 2013, amb la providència dictada pel

---

president de la Batllia mitjançant la qual designava un altre batlle per tal de continuar la tramitació de la causa penal afectada.

En la majoria de sistemes jurídics, ja siguin nacionals o internacionals, no s'obliga als jutges que s'abstenguen a exposar de manera precisa les raons d'aquesta decisió. Les regles en la matèria, fixades per una gran coherència, consisteixen no solament a preveure els supòsits que imposen l'abstenció i que permeten la recusació, sinó també aquelles que consisteixen a presentar la decisió al president de la jurisdicció en qüestió per tal que aquest valori la o les decisions que ha de prendre. El sistema andorrà no s'aparta d'aquesta regla. Presenta, de manera força detallada –cosa que garanteix una bona administració de la justícia- les diferents causes d'abstenció o de recusació per tal que el principi d'imparcialitat –que implica l'absència de qualsevol parcialitat, perjudici i conflicte d'interès per part del jutge- sigui efectiu a Andorra.

La batlle instructora a la qual s'havia encomanat aquesta causa va, en consciència, decidir abstenir-se i en va prevenir el president de la Batllia. Aquest, d'acord amb l'article 7.4 del Codi de procediment penal, va designar un altre jutge, perquè l'assumpte penal afectat pogués seguir el seu curs. Altrament dit, el procediment establert a Andorra, que és garant d'una bona administració de justícia, ha estat respectat demostrant l'ètica professional de la batlle, la qual en consciència va activar el mecanisme de l'abstenció.

La recurrent no pot retreure a l'Administració de Justícia haver respectat els principis fonamentals inherents a la imparcialitat, sota pena de desnaturalitzar, per no dir tergiversar les regles de procediment en aquesta matèria. Si els sistemes jurídics nacionals i internacionals no imposen precisar els motius d'una abstenció, és per garantir un desenvolupament serè de la justícia evitant qualsevol tipus d'acció dilatòria.

Sobre la base d'aquestes consideracions, aquest recurs d'empara ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot allò que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2013-43-RE interposat per la representació processal de la Sra. Matilde Cañete Sánchez contra els autes del 18 de setembre del 2013 i del 29 d'octubre del mateix any, dictats pel Tribunal Unipersonal adscrit a la Secció Penal núm. 5.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 3 de febrer del 2014.

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona Laurence Burgorgue-Larsen

President

Vicepresidenta

Carles Viver Pi-Sunyer Pierre Subra de Bieusses

Magistrat

Magistrat